

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 53/2002

1305

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Predkladajú:

Ladislav	Orosz	v. r.
Štefan	Rusnák	v. r.
Pavol	Hamžík	v. r.
Jozef	Kalman	v. r.
Vladimír	Faič	v. r.
Jaroslav	Volf	v. r.
Marián	Mesiarik	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Bratislava január 2002

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Zákon
z.....2001,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 7 ods. 1 sa písmeno b) dopĺňa bodom 7, ktorý znie:

„7. Kancelária verejného ochrancu práv.“

2. V § 14 ods. 9 sa vypúšťa druhá veta.

3. V § 15 sa vypúšťajú odseky 10, 11, 12 a 13

4. V § 16 odsek 5 znie:

„(5) Štátnemu zamestnancovi v prípravnej štátnej službe patrí funkcia čakateľ (ďalej len „čakatel“).“

5. V § 48 odsek 3 znie:

„(3) Podrobnosti o služobnom hodnotení upraví služobný predpis, ktorý vydá úrad pre štátnu službu; v služobných úradoch uvedených v § 7 ods. 1 písm. b) v prvom bode až vo štvrtom bode podrobnosti upraví služobné predpisy, ktoré vydajú tieto služobné úrady.“

6. V § 48 odsek 5 znie:

„(5) Závety služobného hodnotenia štátneho zamestnanca sú

- a) vykazuje mimoriadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, alebo
- b) vykazuje riadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, alebo
- c) nevykazuje riadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby.“

7. V § 48 ods. 6 sa slovo „požadované“ nahrádza slovom „riadne“.

8. § 48 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Čas služobného hodnotenia, počas ktorého štátny zamestnanec nevykazoval riadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, sa do najbližšieho služobného hodnotenia nezapočítava do času jeho odbornej praxe.“

9. V § 55 ods. 1 sa slová „finančnej a rozhodovacej“ nahrádzajú slovami „finančnej alebo rozhodovacej“.

10. V § 55 odsek 3 znie:

„(3) Štátny zamestnanec na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti je povinný deklarovať v majetkovom priznaní aj majetkové pomery svojho manžela, ktorý s ním žije v domácnosti, a to aj vtedy, ak manželia uzavreli dohodu o zúžení alebo rozšírení zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo o správe spoločného majetku. Ak manželia uzavreli dohodu o zúžení alebo rozšírení zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo o správe spoločného majetku, štátny zamestnanec na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti deklaruje majetkové pomery svojho manžela v majetkovom priznaní oddelene od svojich majetkových pomerov.“

11. V § 55 sa vypúšťa odsek 4. Doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 4.

12. V § 55 odsek 4 znie:

„(4) Nedodržanie povinností podľa odsekov 2 a 3 sa považuje za závažné služobné previnenie (§ 60 ods. 2).“

12. V § 79 ods. 1 sa za slovo „zamestnancovi“ vkladajú slová „okrem čakateľa“.

13. V § 81 odsek 4 znie:

„(4) Do času odbornej praxe podľa odseku 1 sa nezapočítava čas podľa § 48 ods. 7.“

14. § 81 sa dopĺňa odsekmi 5 až 7, ktoré znejú:

„(5) Štátnemu zamestnancovi v stálej službe alebo v dočasnej štátnej službe, ktorý podľa záverov služobného hodnotenia (§ 48 ods. 5) vykonaného po prvom roku vykonávania stálej štátnej služby alebo dočasnej štátnej služby vykazuje mimoriadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, sa do ďalšieho času podľa odseku 2 písm. h) ďalej započíta počet rokov zodpovedajúci rozdielu v počte rokov praxe medzi platovým stupňom, v ktorom sa mu poskytuje tarifný plat a najbližšie vyšším platovým stupňom.

(6) Štátnemu zamestnancovi v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe, ktorý podľa záverov služobného hodnotenia (§ 48 ods. 5) vykonaného po druhom roku a po ďalších rokoch vykonávania stálej štátnej služby alebo dočasnej štátnej služby vykazuje mimoriadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, do ďalšieho času podľa odseku 2 písm. h) sa po každom takomto služobnom hodnotení ďalej započíta vždy jeden rok.

(7) Ak štátny zamestnanec v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe podľa záverov služobného hodnotenia (§ 48 ods. 5) vykazuje riadne výsledky pri vykonávaní štátnej služby, počet rokov ďalšieho času zisteného podľa odseku 2 zostáva nezmenený.“

15. V § 85 sa odsek 1 dopĺňa písmenom c), ktorý znie:

..c) pri vykonávaní štátnej služby na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti (§ 55).“.

16. § 95 vrátane nadpisu znie:

„§ 95 Ďalší plat

(1) Štátnemu zamestnancovi patrí v každom polroku kalendárneho roka ďalší plat v sume posledného funkčného platu štátneho zamestnanca v mesiaci, v ktorom sa mu ďalší plat poskytnie, ak v príslušnom polroku do 31. mája alebo do 30. novembra

- a) vykonával štátnu službu aspoň 75 služobných dní alebo 560 hodín služobného času,
- b) štátnozamestnanecký pomer trvá,
- c) nebolo mu uložené disciplinárne opatrenie podľa § 61 ods. 2 písm. a) a b).

(2) Ďalší plat patrí aj štátnemu zamestnancovi, ktorý splní podmienku ustanovenú v odseku 1 písm. a) k 30. júnu alebo k 31. decembru a spĺňa tiež podmienku ustanovenú v odseku 1 písm. b) a c).

(3) Ďalší plat sa po splnení podmienok podľa odseku 1 vypláti v termíne určenom na výplatu platu za mesiac máj alebo november. Štátnemu zamestnancovi, u ktorého sa postupuje podľa odseku 2, sa ďalší plat vypláti v termíne určenom na výplatu platu za mesiac jún alebo december.

(4) Vykonávaním štátnej služby na účely poskytnutia ďalšieho platu podľa odseku 1 písm. a) je tiež čas podľa § 73 ods. 1 písm. a) až h) a čas neprítomnosti v štátnej službe z dôvodu choroby z povolania alebo služobného úrazu, ktoré vznikli v služobnom úrade, prípadne u jeho právneho predchodcu.“.

17. Za § 96 sa vkladá § 96a, ktorý znie:

„96a Platové pomery čakateľa

(1) Čakateľovi sa poskytuje tarifný plat podľa stupnice platových taríf, ktorá je ustanovená v prílohe č. 2 v

- a) 1. platovej triede, ak dosiahol úplné stredné vzdelanie,
- b) 3. platovej triede, ak dosiahol vyššie odborné vzdelanie,
- c) 5. platovej triede, ak dosiahol bakalárske vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie.

2) Na platové pomery čakateľa sa rovnako vzťahujú ustanovenia § 78 ods. 2 a 3, § 80, § 81, § 85 až 89, § 91 až 96, a § 98. Ustanovenie § 85 sa na čakateľa vzťahuje až po uplynutí skúšobnej lehoty.“.

18. Za § 105 sa vkladá § 105a, ktorý znie:

„ § 105a Odchodné

- (1) Pri prvom skončení stálej štátnej služby po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok patrí štátnemu zamestnancovi v stálej štátnej službe odchodné vo výške posledne priznaného funkčného platu, ak jeho započítaná prax podľa § 81 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až g) a § 159 ods. 2 dosiahla najmenej 6 rokov. Táto výmera odchodného sa zvyšuje za každý ďalší skončený
- (2) rok započítanej praxe o jednu polovicu posledného priznaného funkčného platu, najviac do výšky desaťnásobku funkčného platu štátneho zamestnanca.

(2) Ak štátnemu zamestnancovi bolo poskytnuté odchodné podľa osobitného predpisu^{22a)} poskytne sa mu odchodné vo výške rozdielu sumy zistenej podľa odseku 1 a sumy vyplatenej podľa osobitného predpisu.^{22a)}

Poznámka pod čiarou k odkazu 22a znie:

„22a) Napríklad zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z., zákon č. 73/1998 Z. z., zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov a zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore.“

19. Za § 108 sa vkladajú § 108a a 108b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„Dôchodkové zabezpečenie štátnych zamestnancov

§108a

Príplatok za štátnu službu k dôchodku

(1) Štátny zamestnanec v stálej štátnej službe má nárok na príplatok za štátnu službu k dôchodku, ak

- a) skončil vykonávanie stálej štátnej služby a
- b) má nárok na výplatu starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

(2) Nárok na príplatok za štátnu službu k dôchodku má aj

- a) manželka, ktorá má nárok na vdovský dôchodok po zomretom štátnom zamestnancovi v stálej štátnej službe.
- b) manžel, ktorý má nárok na vdovecký dôchodok po zomretej štátnej zamestnankyni v stálej štátnej službe.
- c) nezaopatrené dieťa, ktoré má nárok na sirotsky dôchodok po zomretom rodičovi, ktorý bol štátnym zamestnancom v stálej štátnej službe alebo nezaopatrené dieťa, ktoré má nárok na sirotsky dôchodok po štátnom zamestnancovi v stálej štátnej službe, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, ak bolo dieťa v čase jeho smrti naňho prevažne odkázané výživou, ktorú zo závažných príčin namohli zabezpečiť rodičia.

(3) Výška príplatku za štátnu službu k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku, k vdovskému dôchodku, k vdoveckému dôchodku a k sirotskému dôchodku za každý rok praxe započítanej podľa § 81 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až g) a § 159 ods. 2 je 1,25%

priznaného dôchodku.. Za každý ďalší celý mesiac započítanej praxe patrí štátnemu zamestnancovi príplatok za štátnu službu k dôchodku vo výške 1/12 z 1.25% priznaného dôchodku.

§ 108b

Zvyšovanie príplatku za štátnu službu k dôchodku

Priznaný príplatok za štátnu službu k dôchodku sa zvýši o ustanovené percento a o ustanovenú pevnú sumu zvýšenia dôchodku. Zvýšený príplatok za štátnu službu k dôchodku patrí odo dňa, od ktorého patrí zvýšenie dôchodku.“

20. V § 153 sa vypúšťa odsek 1.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 1 a 2.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Účelom predloženého návrhu zákona je vyriešiť problémy, ktoré vznikli prijatím zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v dôsledku pozmeňujúcich návrhov, ktoré schválila Národná rada Slovenskej republiky 2. júla 2001.

Do zákona boli zapracované pozmeňujúce návrhy, ktoré zásadným spôsobom narúšajú vnútorné väzby medzi jednotlivými ustanoveniami, čo v konečnom dôsledku bude sťažovať samotnú vykonateľnosť zákona a prinajmenšom bude spôsobovať problémy v aplikačnej praxi.

Za najzávažnejší problém zákona o štátnej službe je ale potrebné považovať absolútnu nevyváženosť právneho postavenia štátnych zamestnancov oproti postaveniu štátnych zamestnancov resp. iných verejných činiteľov upravenému v osobitných zákonoch. Ide najmä o ustanovenia o ďalšom plate, odchodnom, príplatkoch k dôchodku a iných výdavkoch upravených napr. v zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polícii, zákone č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov, zákone č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov, ale tiež zákone č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich, zákone č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry a čiastočne tiež zákone č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe. Vzhľadom na to, že ide o porovnateľné kategórie zamestnancov, vyvoláva schválená úprava i pochybnosti o rešpektovaní princípu nediskriminácie vyjadreného v Ústave Slovenskej republiky (čl. 12 ods. 2).

Účelom zákona o štátnej službe je vytvoriť podmienky pre stabilizáciu štátnozamestnaneckých pomerov a tiež zvýšenie záujmu občanov s požadovanou kvalifikáciou o ňu. Zákon o štátnej službe v schválenom znení tieto podmienky nespĺňa. Bez vykonania navrhovaných zmien sa dá očakávať zníženie záujmu o štátnu službu a ďalší odchod odborne zdatných štátnych zamestnancov do komerčnej sféry, čo môže v konečnom dôsledku ohroziť kvalitné plnenie základných funkcií štátu.

Schválenie predloženého návrhu zákona si vyžiada zvýšené nároky na štátny rozpočet (návrhy po bodmi 16, 18 a 19). Ide o nároky, ktoré boli predpokladané aj vo vládnom návrhu zákona o štátnej službe. Predpokladané nároky na štátny rozpočet sú uvedené nižšie.

Kvantifikácia potreby prostriedkov zo štátneho rozpočtu:

Kvantifikácia dosahu novelizácie zákona o štátnej službe vychádza z údajov použitých na stanovenie dosahu uplatnenia zákona o štátnej službe. Vychádza sa z údajov o:

- predpokladanom počte štátnych zamestnancov, ktorý bol kvalifikovane odhadnutý na 36,3 tis. osôb,
- predpokladanom priemernom plate po uplatnení zákona o štátnej službe, ktorý bol kvantifikovaný na cca 14 670 Sk mesačne,

priemernom funkčnom plate štátneho zamestnanca vo výške cca 14 270 Sk mesačne.

predpokladanom funkčnom plate zamestnanca odchádzajúceho do dôchodku vo výške cca 17 510 Sk mesačne.

Oblasti dosahu poslaneckého návrhu:

Návrh predpokladá opätovné doplnenie niektorých inštitútov, ktoré boli z pôvodného znenia návrhu zákona vypustené pri jeho schvaľovaní. Dosah na potrebu prostriedkov zo štátneho rozpočtu majú 3 opatrenia:

poskytnutie ďalšieho platu v 2 termínoch (súčasný znenie predpokladá poskytnutie ďalšieho platu len vo výplate za mesiac november); keďže sa nenavrhuje zrušenie § 164 zákona, v zmysle ktorého v roku 2002 ďalší plat štátnemu zamestnancovi nepatrí, nárok na dva ďalšie platy vznikne až v roku 2003.

uplatnenie inštitútu odchodného (tento inštitút bol z návrhu zákona poslancami vypustený) podľa počtu rokov započítanej praxe, maximálne vo výške 10-násobku funkčného platu a opätovné zapracovanie ustanovení o dôchodkovom zabezpečení štátnych zamestnancov, ktoré boli taktiež vypustené z pôvodného návrhu zákona o štátnej službe v priebehu schvaľovacieho procesu.

Dosah zvýšenia počtu ďalších plátov:

Poskytnutie druhého ďalšieho platu vo výške funkčného platu za predpokladu, že by sa poskytol všetkým 36,3 tisíc štátnych zamestnancom si nad rámec dosahu ustanovenia § 95 schváleného zákona o štátnej službe vyžiada maximálne:

finančné prostriedky v sume **cca 518 mil. Sk**, ktoré by boli potrebné na výplatu ďalšieho platu vo výške 14 270 Sk na 1 štátneho zamestnanca vo výplate **za máj 2003**; vrátane odvodov do poisťovních fondov v predpokladanej výške 35 % bude dosah na štátny rozpočet v ročnom vyjadrení predstavovať **cca 700 mil. Sk**.

Dosah uplatnenia inštitútu odchodného:

Podľa údajov štatistického zisťovania Ministerstva financií z celkového počtu cca 36,3 tisíc štátnych zamestnancov možno počet štátnych zamestnancov vo veku nad 50 rokov kvalifikovane odhadnúť na **cca 7 tisíc osôb**. Za predpokladu, že táto skupina zamestnancov (už v režime stálej štátnej služby) by odišla do dôchodku v priebehu 7 rokov, treba počítať s odchodným pre **cca 1000 štátnych zamestnancov ročne**.

Nakoľko odchodné bude možné poskytnúť iba zamestnancom v stálej štátnej službe, s jeho plným dosahom možno počítať až od roku 2004. Priemerná započítaná doba trvania štátnej služby sa odhaduje na 20 rokov, takže každému zo štátnych zamestnancov odchádzajúcich do dôchodku by za týchto podmienok vznikol nárok na odchodné priemerne vo výške **8-násobku funkčného platu**: ročnú potrebu finančných prostriedkov pri plnom uplatnení odchodného **v roku 2004** možno odhadnúť na **cca 140 mil. Sk** (8-násobok predpokladaného priemerného funkčného platu 17 510 Sk mesačne).

Dosah uplatnenia príplatku za štátnu službu k dôchodku:

Príplatoček za štátnu službu k dôchodku možno taktiež poskytnúť iba zamestnancom v stálej štátnej službe. S jeho plným dosahom na štátny rozpočet možno počítať až od roku 2004. Predpokladaná výška dôchodku sa odhaduje na 6 430 Sk mesačne. Priemerný mesačný príplatoček za štátnu službu k dôchodku (1,25 % priznaného dôchodku) bude predstavovať **cca 80 Sk** na 1 štátneho zamestnanca mesačne.

celkový maximálny dosah potreby prostriedkov na príplatok za štátnu službu k dôchodku na štátny rozpočet roku 2004 pre cca 83 štátnych zamestnancov odchádzajúcich v priemere mesačne do dôchodku s priemerným počtom 20 rokov započítanej praxe možno kvalifikovane odhadnúť na **cca 6,64 tis. Sk mesačne**.

v prípade rovnomerného odchodu v rámci roka možno ročnú potrebu v prvom roku uplatňovania inštitútu odhadnúť na **cca 0,5 mil. Sk**

Uvedená suma sa bude istý čas každoročne zvyšovať s narastajúcim počtom poberateľov príplatku ako aj v závislosti od každoročnej valorizácie dôchodkov.

Zhodnotenie celkového dosahu na štátny rozpočet

V zmysle § 154 ods. 2 trvá dočasná štátna služba najdlhšie 2 roky. Pokiaľ by priemerná dĺžka trvania dočasnej štátnej služby bola napríklad 1 rok, do stálej štátnej služby by štátni zamestnanci mohli byť zaradení najskôr od 1. apríla 2003. Za tohto predpokladu by sa dosah inštitútu odchodného prejavil cca 3/4 podielom ročnej potreby a príplatku za štátnu službu k dôchodku v roku 2003 len za obdobie 9 mesiacov. Maximálny celkový dosah možno kvantifikovať:

- poskytnutie ďalšieho platu
- potreba finančných prostriedkov na odchodné
- príplatok za štátnu službu k dôchodku

cca 700 mil. Sk,
cca 105 mil. Sk,
cca 0,3 mil. Sk

Spolu predpokladaná maximálna potreba na uvedené inštitúty bude predstavovať **cca 805,3 mil. Sk ročne**.

V kvantifikácii nie je zohľadnený pozitívny efekt zníženia počtu zamestnancov územných orgánov štátnej správy z dôvodu presunu kompetencií na územné samosprávy, ktorú v súčasnosti nie je možné spoľahlivo kvantifikovať. Podľa štatistických údajov Ministerstva financií je možné počet budúcich štátnych zamestnancov na územných orgánoch štátnej správy odhadnúť na cca 22 tis. osôb.

Reálna potreba na uplatnenie uvedených inštitútov (ako aj na platy zamestnancov štátnej služby) bude výrazne znížená v závislosti od podielu zamestnancov aparátov územných orgánov, ktorí budú uvoľnení v súvislosti s presunom kompetencií na územné samosprávy.

Návrh je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a prijatými medzinárodnými záväzkami.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona: skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
2. Názov návrhu zákona:
Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov
3. Problematika návrhu zákona je v práve Európskej únie: neupravená
4. Návrh zákona svojou problematikou nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva obsiahnuté v článku 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí medzi priority odporúčané v Bielej knihe
5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona: bezpredmetná
6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie: bezpredmetné.

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Doplnením ustanovenia o služobných úradoch sa reaguje na zriadenie nezávislého orgánu verejného ochrancu práv v mysle schváleného zákona o verejnom ochrancovi práv.

K bodu 2

V ustanovení § 14 ods. 9 sa navrhuje vypustiť druhú vetu.

Znením druhej vety (vedúci úradu môže vo výnimočných prípadoch rozhodnúť, že odborná prax na účely tohto zákona je najmenej jeden rok) sa neguje princíp kariérneho postupu a vyváženosť rovnakého prístupu a možností (rovnosť príležitostí – smernica EÚ) pre všetkých štátnych zamestnancov. Uzákoniť sa tým aj možnosť subjektívneho rozhodovania.

Odborné vykonávanie štátnej služby, okrem vzdelania, ovplyvňujú aj skúsenosti, praktické vedomosti štátnych zamestnancov, ktoré sa získavajú odbornou praxou. Štátny zamestnanec aj napriek vysokému stupňu vzdelania po roku praxe nemôže spoznať všetky vzájomné súvislosti a riešiť tak zložitejšie, resp. najzložitejšie úlohy štátnej služby (napr. štátnu politiku, tvorbu zákonov, medzinárodné právo).

K bodu 3

Navrhuje sa vypustiť splnomocňovacie ustanovenie na vydanie právneho predpisu upravujúceho podrobnosti vo výberovom konaní. Zákon upravuje komplexne základný rámec výberového konania. Podrobnosti výberového konania ustanoví služobný predpis.

K bodu 4

Schváleným znením § 16 ods. 5, v zmysle ktorého sa čakateľ zaradí „do funkcie zodpovedajúcej náročnosti ním vykonávanej činnosti“ sa stratil význam prípravnej štátnej služby, počas ktorej sa čakateľ pripravuje na vykonávanie stálej štátnej služby (§ 19 ods. 1), nevykonáva služobné úlohy samostatne, ale „pod dohľadom školiteľa“ (§ 19 ods. 5).

Až vykonaním kvalifikačnej skúšky preukáže čakateľ schopnosť vykonávať úlohy štátnej služby samostatne a následne bude zaradený na funkciu, na výkon ktorej sa pripravoval v prípravnej štátnej službe. Pritom prípravná štátna služba trvá najmenej šesť mesiacov a najviac dva roky. Navyše v tomto čase je čakateľ povinný vykonať aj skúšku odbornej spôsobilosti požadovanú na vykonávanie niektorých činností osobitným predpisom (napr. inšpektor všeobecne, či inšpektor práce, hygieny, kvality potravín, veterinárna činnosť). Zamestnanec, ktorý nemá odbornú spôsobilosť príslušné činnosti nesmie vykonávať. Služobný úrad ho teda ani nemá možnosť zaradiť do zodpovedajúcej funkcie.

K bodom 5, 6, 8, 14 a 15

V § 48 ods. 5 ustanovený 5- stupňový systém služobného hodnotenia je zbytočne zložitý a jeho realizácia neprímerane zaťažuje všetkých predstavených, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k formálnemu prístupu, k rutinnému hodnoteniu s vysokým podielom subjektivity; navyše pri možnosti hodnotenia raz za rok, resp. aj polročne by sa predstavení v podstate venovali iba služobnému hodnoteniu podľa kritérií, ktoré by na tento účel mal určiť služobný predpis vydaný Úradom pre štátnu službu (§ 48 ods. 3).

Systém služobného hodnotenia podľa § 48, resp. jeho výsledky majú previazanosť na zápočet ďalšieho času (zákonom nevyjadreného počtu rokov alebo mesiacov) podľa § 81 ods. 2 písm. h), ktorým sa má dosiahnuť tzv. „rýchlejší postup“ do platového stupňa a tým skoršie určenie vyššieho tarifného platu podľa § 82. Každý bodovej hodnote, resp. každému z piatich stupňov služobného hodnotenia by podľa § 81 mal byť priradený čas. Rozsah a podmienky započítania času na základe výsledkov služobného hodnotenia má určiť vláda nariadením.

Uvedený „efekt“ možno dosiahnuť pomerne jednoduchším riešením systému služobného hodnotenia a dosiahnutím toho istého efektu na účely rýchlejšieho postupu do vyššieho platového stupňa a zároveň skoršieho určenia vyššieho tarifného platu. Podrobnosti o služobnom hodnotení neurčí vláda nariadením, ale služobný predpis, ktorý vydá Úrad pre štátnu službu.

K bodu 7

Legislatívnotechnická zmena súvisiaca s bodom 6.

K bodom 9 až 12 a 16

Najzávažnejším problémom ustanovenia § 55 je založenie povinnosti tretím osobám. „Blízke osoby zamestnancov na štátnozamestnaneckých miestach mimoriadnej významnosti sú povinné podávať majetkové priznania podľa § 54 o majetkovom priznaní štátneho zamestnanca a oznámiť svoje pracovnoprávne vzťahy, účasť v štatutárnych orgánoch právnických osôb ako aj podnikateľskú činnosť.“ Nedodržanie tejto povinnosti sa považuje za služobné previnenie štátneho zamestnanca podľa zákona o štátnej službe.

Uvedené je možné riešiť tým, že povinnosť deklarovať majetkové pomery blízkych osôb bude uložená priamo štátnemu zamestnancovi na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti, obdobne ako je to riešené u prokurátorov.

Podľa znenia odseku 1 sa majú určiť „miesta mimoriadnej finančnej a rozhodovacej významnosti“. Takýmto vyjadrením je využiteľnosť tohto ustanovenia značne oklieštená. Prevažnosť služobných úradov nemá vo svojej pôsobnosti zabezpečovanie výkonov súčasne finančných a rozhodovacích.

Preto z dôvodu širšieho využitia sa navrhuje zmena formou alternatívneho uplatnenia kritérií (podmienok) pre určenie štátnozamestnaneckých miest mimoriadnej významnosti.

Podľa znenia odseku 4 štátnemu zamestnancovi na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti patrí „osobný príplatok najmenej vo výške 30 % tarifného platu“.

Poskytovanie takéhoto „osobného príplatku“ ako povinného peňažného plnenia nie je v súlade s ustanovením § 85, ktorým sú upravené dôvody poskytovanie osobného príplatku, jeho maximálny limit a základňa výpočtu výšky.

Z toho dôvodu sa navrhuje v § 55 vypustiť odsek 4 a povinnosti, ktoré nie sú bezprostredným vykonávaním štátnej služby, oceniť síce tiež formou poskytovania osobného príplatku, ale už podľa § 85.

K bodu 13

S ohľadom na odôvodnenie k bodu 3, treba zodpovedajúco upraviť ustanovenie, ktorým sa ustanovuje postup zaradenia štátneho zamestnanca v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe do platovej triedy. Toto ustanovenie sa nebude vzťahovať na štátneho zamestnanca v prípravnej štátnej službe.

K bodu 17

Z dôvodu čiastočného vyrovnania podmienok odmeňovania v štátnej službe so štátnou službou podľa osobitných zákonov sa navrhuje zmena § 95.

Mechanizmom podmienok poskytnutie ďalšieho platu sa dosiahla dvojnásobná sankcia štátneho zamestnanca podľa toho zákona za tie isté nedostatky, a to prvýkrát pri pozastavení platového postupu a druhýkrát pri neposkytnutí ďalšieho platu. Poskytnutie ďalšieho platu nie je viazané na podmienku odslúženia „určitého“ času a ďalší plat sa bude môcť vyplatiť aj štátnemu zamestnancovi, ktorý prevažnú časť roka napr. z dôvodu choroby bude dočasne neschopný vykonávať štátnu službu.

Poskytnutie ďalšieho platu iba raz ročne založilo nerovnosť štátnej služby podľa toho zákona so štátnou službou podľa osobitných zákonov (napr. policajti, colníci, vojaci, hasiči).

K bodu 18

Úprava ustanovení § 16 ods. 5 a § 79 ods. 1 si vyžaduje osobitným ustanovením určiť postup zaradenia čakaťľa do platovej triedy a podmienky určenia platových náležitostí.

Konkrétna platová trieda je určená diferencovane s ohľadom na dosiahnutý stupeň vzdelania.

K bodu 19

Návrhom nového ustanovenia sa umožní aj štátnym zamestnancom podľa toho zákona poskytnúť odchodné pri odchode do dôchodku.

Neexistenciou ustanovenia o poskytnutí odchodného pri odchode štátneho zamestnanca do dôchodku sa založila ďalšia nevyváženosť možností vo vzťahu k

- štátnym zamestnancom podľa osobitných zákonov o štátnej službe (vojaci, policajti, colníci, hasiči), aj keď podľa nich odchodné (vo výške až 16- násobku funkčného platu) je viazané iba na dĺžku trvania štátnej služby, teda nie na odchod do dôchodku.

- zamestnancom súkromného sektora a verejnej služby, ktorým pri odchode do dôchodku bude patriť odchodné (najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku, prípadne funkčného platu a jeho násobok nie je limitovaný)

Nevyváženosťou podmienok je štátny zamestnanec podľa toho zákona značne znevýhodnený.

K bodu 20

Pozmeňujúcim návrhom bol vypustený príplatok za štátnu službu k dôchodku.

Dôchodkové zabezpečenie štátnych zamestnancov je v zákone o štátnej službe riešené tak, že štátni zamestnanci sú dôchodkovo zabezpečení rovnako ako zamestnanci v pracovnom pomere. Zamestnanci vykonávajúci štátnu službu v štátnozamestnaneckom pomere sú však podľa § 7 ods. 3 zákona NR SR č. 123/1996 Z. z. z doplnkového dôchodkového poistenia vylúčení, to znamená, že vypustením príplatku za štátnu službu k dôchodku sa neumožňuje štátnym zamestnancom uplatniť nadstavbu nad základný systém poistenia.

Z uvedených dôvodov schválená právna úprava je voči štátnym zamestnancom diskriminačná. Preto navrhujeme ustanoviť pôvodne navrhovanú úpravu príplatku za štátnu službu k dôchodku.

K bodu 21

Vládny návrh zákona o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov navrhoval zriadenie Úradu pre štátnu službu Slovenskej republiky ako štátneho orgánu, ktorý má plniť úlohy v oblasti štátnej služby. Postavenie Úradu pre štátnu službu Slovenskej republiky, spôsob jeho vymenovania, jeho funkčné obdobie bolo upravené v zákone o štátnej službe. Z toho dôvodu bol spôsob kreácie predsedu Úradu pre štátnu službu Slovenskej republiky pre prechodné obdobie upravený v spoločných, prechodných a záverečných ustanoveniach zákona o štátnej službe (súčasný § 153 ods. 1).

Schválením pozmeňujúceho poslaneckého návrhu sa Úrad pre štátnu službu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 20c zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov dostáva do systému ústredných orgánov štátnej správy. Postavenie predsedu Úradu pre štátnu službu Slovenskej republiky, spôsob jeho kreácie, jeho funkčné obdobie je upravené v zákone č. 347/1990 Zb., a preto je potrebné spôsob vymenovania predsedu Úradu pre štátnu službu Slovenskej republiky pre prechodné obdobie upraviť v prechodných ustanoveniach tohto zákona.

Z uvedených dôvodov je ustanovenie § 153 ods. 1 v zákone o štátnej službe nadbytočné.

K Čl. II

Účinnosť zákona sa navrhuje 1. apríla 2002.